

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΓΙΛΓΑΜΕΣ [ε]

Καθώς μονάχος κοίτονταν ὁ Ἐνκιντοῦ στὴν ἀρρώστια του, καταράστηκε τὴν πόλιν τοῦ δάσους σὰ νὰ ἔταν σάρκα ζωντανή: «Φανόσουν να συνειθισμένο ξύλο» ἀπὸ ἐξήντα μίλια μακριὰ σὲ θαύμασα, ποὺ νὰ δῶ τὸ ψηλότατο κέδρο. Τὸ ὕψος σου ἦτανε τριάντα ἔξι μέτρα, δώδεκα μέτρα ἦταν τὸ πλάτος σου. Ὁ ἄξονας καὶ τὸ μάντιλο κι οἱ παραστάδες ἦσαν τέλεια. Τεχνίτες σ' εἶχαν φτιάξει ἀπ' τὴ Νιππού, τὴν ἄγια πόλιν τοῦ Ἐνλίλ. Ὡμέ, ἂν ἤξερα τὸ τέλος! Ἄν ἤξερα πὺς τὴ ζωὴ μου θὰ μοῦ κόστιζε ἡ λάμψη σου, θὰ εἶχα ὑψώσει τὸ πελέκι καὶ θὰ σ' ἔσκ'ζα σὰν πόλιν φράχτη» δὲ θ' ἄπλωνα τὸ χέρι μου ἀπάνω σου! Μετὰ τὸν κυνηγὸ καὶ τὴν ἐταῖρα καταράστηκε: «Στὸν κυνηγὸ πὺς με παγίδευε, κατάρρα! Ἀπὸ τὰ δίχτυα νὰ τοῦ φεύγει τὸ κινῆγι, νὰ χάσει τὴν πεθύμα τῆς καρδιάς του!». Κι ἂ γράιγε, τὴν πόρνη καταράστηκε: «Κι ἐσέ, γυναῖκα, ἀποφασίζω γιὰ τὴ μοῖρα σου αἰώνια. Μεγάλῃ ἐσέ κατάρρα καταρέμει: ὁ κόρος θὰ σ' ἀρπάξει γοήγορα, ὁ δρόμος θὰ ναι ἡ ζωὴ σου, στὴ σιὰ τοῦ τοῖχου τὸ κορεβάτι σου θὰ φτειάνεις. Οἱ μεθυμένοι, οἱ διψασμένοι ὅμοι θὰ χτυποῦν τὴν παρειὰ σου».

Σὰν ἄκουσε ὁ Σαμᾶς τὰ λόγια τοῦ Ἐνκιντοῦ, τοῦ φώναξε ἀπ' τὰ οὐράνια: «Ἐνκιντοῦ, γιατί ἔτσι καταρίεσαι τὴ γυναῖκα, τὴν πόρνη πὺς σε δίδαξε ψομὶ θεῶν νὰ τρώς, κρασί νὰ πίνεις βασιλιάδων; Αὐτὴ πὺς πάνω σου ἔβαλε θεοπέσιον φρόρεμα, δὲ σοῦ ὅμως γιὰ σύντροφο τὸ δοξασμένο Γιλγამέσ, κι ὁ

κτηριστικὴ εἶναι ἡ σημείωσις τοῦ Ε. Ἐγγονόπουλου γ.ἀ τὸν τονισμὸ τοῦ δνόματος Ἰππολύτη πὺς περιέχεται στὸ ποίημά του «Ὁσις». Παρατηρεῖ: «Ἰππολύτη εἶναι αὐτὸ πὺς ἦθελα. Τὸ Ἰππολύτη τῆς πρώτης ἐκδόσεως εἶναι λανθασμένο». Ἀς προσέξουμε: «αὐτὸ πὺς ἦθελα...». Ἡ σημείωσις γράφεται τὸν Ἰούλιο τοῦ 1965, ἀλλὰ μήπως ἴσχυει, ἀκριβῶς ἔτσι, μετὰ τὴν ὀργὴν ἐνδειξὴ τῆς δημοσιογραφίας (καὶ γλωσσικῆς ἀρεῆς) βουλήσεως, καὶ γιὰ τὸ 1935 (;) — 1938;

15. Βλ. τίς «Σημειώσεις» τοῦ Ν. Ἐγγονόπουλου στὴ δευτέρῃ ἐκδοσὶ τῶν δύο πρώτων συλλογῶν τὸν ἀπὸ τὸν «Ἰαρο».

16. Τὸ μόνο ἀντίστοιχο πὺς ξέρω εἶναι — χωρὶς νὰ ὑποσημειώνεται ἡ ἀναλογία πρὸς τὸ κείμενον τοῦ Péret (στὴ δική μας βιβλιογραφία βλ. περιοδικὸ «Κριτική», Χρόνος Β', τεύχος 7—8, σ. 33—39) τὸ μελέτημα τοῦ Φαίδρου Μπαρᾶ «Ἡ ποίησις τῆς ἐποχῆς» («Πολύεδρον», Ἀθήνα 1956, σ. 57—65). Στόχος ὁ Ὅδ. Ἐλύτης καὶ ἡ στροφὴ τοῦ στίχου «προγραμματικὴ ποίηση» (σελ. 64).

Γιλγამέσ, ὁ ἴδιος σου ἀδερφός, δὲ σ' ἔβαλε ν' ἀναπαυεῖς σὲ κλίνῃ βασιλιά κι ἀριστερὰ του ἀναγερότ' σ' ἀνάκλιτρο νὰ γείρεις; Ἐκινε τὴν πριγκίπισσα τῆς γῆς τὰ πόδια σου νὰ σοῦ φιλήσει καὶ τώρα ὅλος ὁ λαὸς θορνεῖ γιὰ σένα τῆς Οὐρουκ καὶ χλαίε. Ὅταν πεθάνεις, γιὰ χάρι σου μακριὰ θ' ἀφήσει τὰ μαλιά του, λιονταροτόμαρο θὰ βάλει πάνω του καὶ μες στὴν ἐρημιά θὰ τοιγυρίζε».

Σὰν τὸ Σαμᾶς τὸ δοξασμένο ἄκουσε ὁ Ἐνκιντοῦ, ἠσύχασε ἡ ὀργισμένη του καρδιά καὶ πῆγε πίσω τὴν κατάρρα κι εἶπε γιὰ τὴν πόρνη: «Ἄντρας νὰ μὴ σὲ χλευάσει: τὸ μὲρὸ βαρύνοντας κοροϊδεύει. Βασιλιάδες, πριγκίπες κι εὐγενεῖς θὰ σ' ἀγαποῦν, ὁ γέρος θὰ κουνάει τὰ γένια του, μὰ ὁ νέος τὴ ζώνη του θὰ λύνει. Γιὰ σὲ χερσὸς καὶ σάροδι καὶ λάπις λάξουλι δορίζονται σωφρονέμενα στὸ δομάτιο τῶν θησαυρῶν. Γιὰ σένα ἡ σύζυγος, ἡ μάνα τῶν ἐφτά, θὰ ξεχωστοῦν. Οἱ ἱερεῖς θὰ ὑποχωροῦν γιὰ σένα στοὺς θεοὺς προστά».

Ὁ Ἐνκιντοῦ κοιμήθηκε μονάχος στὴν ἀρρώστια του καὶ τὴν καρδιά του ἔξεχσε στὸ Γιλγამέσ: «Τὴ νύχτα πάλι, φίλε μου, ὄνειρεύτηκα. Ὁ οὐρανὸς ἐστέναζε κι ἡ γῆ τοῦ ἀποκρινόταν» στεκόμουν μονάχος σ' ἓνα δν τρομακτικὸ μπροστά: τὸ πρόσωπό του ἦταν σκοτεινὸ σὰν τὸ πούλι τῆς θύελλας τὸ μαῦρο. Ἐπεσε πάνω μου, με νύχια σὰν τοῦ αἰτοῦ γαμψὰ καὶ μ' ἔπιασε σφιχτά, μ' ἔσφιξε μετὰ τὴ νύχια του ὥσπου ἔσχασα: μετὰ με μεταμόρφωσε, τὰ μπράτσα μου γίναν πτεροῦγγες σκεπασμένες πούπουλα. Γύρ' σε, κάρφωσε τὰ μάτια του σὲ μένα, με πῆρε καὶ με πῆγε στὸ παλάτι τῆς Ἰσκάλλα, τῆς Βασιλείσσης τοῦ Σκοταδιοῦ, στὸ σπῖτι ἀπ' ὅπου αὐτὸς πὺς μπαίνει δὲν ξαναγυρνάει, στὸ δρόμο κάτω ἀπ' ὅπου γυρισμὸς δὲν εἶναι. Τὸ σπῖτι ἐκεῖ εἶναι πὺς ὁ λαὸς του στὸ σκοτάδι κάθεται. Τὴ σκόνῃ ἔχουν γιὰ φαί καὶ τὸν πηλὸ γιὰ κρέας. Εἶναι ντυμένοι σὰν πουλιά, μετὰ τῆς πτεροῦγγος σκέπασμα, δὲ βλέπουν φῶς, κάθονται στὸ σκοτάδι. Μῆκα στὸ σπῖτι τῆς σκόνῃς κι εἶδα τῆς γῆς τοὺς βασιλιάδες μετὰ τὰ στέμματα παντοπινὰ πεσμένα» πριγκίπες καὶ κυβερνήτες, ἐκείνους ὅλους πὺς φοροῦσαν στέμματα κάποτε στὶς μέρες τῶν παλιῶν. Αὐτοὶ πὺς εἶχαν σταθεῖ σὲ θέση τῶν θεῶν, σὰν τὸν Ἀνοῦ καὶ τὸν Ἐνλίλ, στέκονταν τώρα ὑπερότερες γιὰ νὰ κουβαλᾶνε κρέατα στὸ σπῖτι τῆς σκόνῃς, κρέατα μαγευμένα νὰ βαστᾶνε καὶ κρῖο νερό ἀπὸ τ' ἀσπί. Στὸ σπῖτι τῆς σκόνῃς πὺς μῆκα ἔκα ἦταν ἀρχιερεῖς κι ἀκόλουθοι, ἱερεῖς τῆς ἐκστρατείας καὶ τῆς ἐκστρατείας ἦταν ὑπερότερες τοῦ ναοῦ, κι ἦταν ὁ Ἐτάνα, κείνος ὁ βασίλειος τοῦ Κίς πὺς ὁ ἀετὸς τὸν ἔφερε στὸν οὐρανὸ στὶς μέρες τῶν παλιῶν. Εἶδα καὶ τὸν

Σαμουάν, τὸ θεὸ τῶν κοπαδιῶν, κι ἦταν κι ἡ Ἑρεσιγκάλ, ἡ Βασίλισσα τοῦ Κάτω κό-
σμου· μπρὸς τῆς ἦταν ἀνακαθισμένη ἡ Μπέ-
λιτ - Σέρι, αὐτὴ ποὺ εἶναι ὁ ἀρχιεπισκοπάρχης
τῶν θεῶν καὶ τὸ βιβλίον κρατᾷ τὸν θανάτου.
Κρατᾷγε μιά πινακίδα ἀπ' ὅπου διάβαζε. Σή-
κωσε τὸ κεφάλι καὶ μὲ εἶδε, καὶ μίλησε:
«Ποιὸς τὸν ἔφερε αὐτὸν ἔδω;». Καὶ τότε ξύ-
πνησε σὺν τὸν ξυμπεριλαμβανόμενον πλανιέται μο-
ναχὸς του σ' ἐρημιὰ μὲ βοῦρλα· σὺν κείνον
ποὺ τὸν ἄρπαξε ὁ κλητήρας τοῦ δικαστηρίου
καὶ θρονιέται ἡ καρδιά του ἀπὸ τὸν τρόμο.
Ὡ ἀδερφέ μου, κάποιος μεγάλος πρίγκιπας,
κάποιος ἄλλος, ἂς ἔρθει ὅταν πεθάνω, ἢ ἂς
σταθεῖ κάποιος θεὸς στὴν πόλη σου, ἂς σβή-
σει τ' ὄνομά μου κι ἂς γράφει τὸ δικό του».

Ὁ Ἐνκιντοῦ εἶχε γδυθεῖ καὶ χάμω ἦταν
ριγμένος, κι ὁ Γιλγαμές τὰ λόγια του ἀκούγε
καὶ δάκρυα γρήγορα ἔχυνε. Ἀνοιξέ το στόμα
του καὶ μίλησε στὸν Ἐνκιντοῦ: «Ποιὸς εἶναι
μέσ' στὴν καλοτεχνισμένη Οὐρόν; ποὺ τέτοια
ἔχει σοφία; Παράξενα λόγια εἰπώθηκαν· γιατί
παράξενα μιλάει ἡ καρδιά σου; Τὸ ὄνειρο ἦ-
ταν θαυμαστό μὰ ὁ τρόμος ἦτανε μεγάλος· τ'
ὄνειρο πρέπει νὰ φυλάξουμε σὺν θησαυρὸ ὅ-
σοι κι ἂν εἶναι ὁ τρόμος, γιατί ἔδειξε τ' ὄ-
νειρο πὼς ἔρχεται στὸ τέλος ἀθλιότητα στὸν
ἄνθρωπο ποὺ ν'αὶ ὄλο ὄγεια, πὼς τέλος τῆς
ζωῆς εἶναι ὁ πόνος». Καὶ θρήνησε ὁ Γιλγα-
μές: «Τώρα στοὺς μεγάλους θὰ προσευχηθῶ
θεούς, γιατί εἶδε ὁ φίλος μου ὄνειρο κακὸ».

Ἡ μέρα ποὺ ὁ Ἐνκιντοῦ εἶδε τ' ὄνειρο ἔ-
φτασε στὸ τέλος τῆς κι αὐτὸς ἀπ' τὴν ἀρρώ-
στια χτυπιμένος κοιτόνταν. Μιά μέρα ὀλόκλη-
ρη στὴν κλίνη κοιτόνταν κι ἡ ὁδὸν του αὐ-
ξανόταν, δεύτερη καὶ τρίτη μέρα· δέκα μέρες
κοιτόνταν κι ἡ ὁδὸν του αὐξανόταν, ἔντεκα
καὶ δώδεκα μέρες κοιτόνταν στὸν πόνου του
τὴν κλίνη. Καὶ τότε φώναξε τὸ Γιλγαμές:
«Φίλε μου, ἡ μεγάλη θεὰ μὲ καταράστηκε καὶ
πρέπει νὰ πεθάνω ντροπισμένος. Δὲ θὰ πε-
θάνω σὺν τὸν ἄντρα ποὺ στὴ μάχη πέφτει.
Φοβήθηκα τὸ πὼς θὰ πέσω, ὅμως εὐτυχι-
σμένος εἶναι ὁ ἄντρας ποὺ στὴ μάχη πέφτει,
γιατί ἐμὲ μοῦ πρέπει νὰ πεθάνω ντροπισμέ-
νος».

Κι ὁ Γιλγαμές θρηνοῦσε πάνω ἀπὸ τὸν Ἐν-
κιντοῦ. Μὲ τῆς αὐγῆς τὸ πρῶτο φῶς ὕψωσε
τὴ φωνή του κι εἶπε στοὺς συμβούλους τῆς
Οὐρόν: «Ἀκούστε με, μεγάλοι τῆς Οὐρόν,
κλαῖω τὸν Ἐνκιντοῦ, τὸ φίλο μου, πικρὰ στε-
νάζοντας σὺν τῇ γυναίκα ποὺ θορνέι, κλαῖω
τὸν ἀδερφό μου. Ὡ Ἐνκιντοῦ, ὁ ἀγριὸς ὄ-
νος κι ἡ γκαζέλλα, ποὺ ἦτανε πατέρας καὶ
μητέρα σου, ὅλα τὰ τετράποδα ποὺ τρέφονταν
μαζί σου σὲ κλαίει, καὶ τ' ἀγρίμια στὴν πε-
διάδα καὶ στὰ βοσκοτόπια· τὰ μονοπάτια ποὺ
ἀγαποῦσες μέσα στὴν κέδρον τὸ δάσος νύχτα
καὶ μέρα μουρμουρίζουν. Οἱ μεγάλοι τῆς κα-
λοτεχνισμένης Οὐρόν νὰ σὲ κλάψουν, τὸ δά-
χτυλό τῆς εὐλογίας σὲ θορῶν νὰ ν'αὶ τεντω-
μένο. Ὡ Ἐνκιντοῦ, ἀδερφέ μου, ἦσουνα πε-

λέκι στὸ πλευρό μου, δύναμη τοῦ χεριοῦ μου,
σπαθὶ στὴ ζώνη μου, ἀσπίδα μπρὸς μου, ἔν-
δυμα λαμπρό, τὸ πὺ ὄμορφο στολίδι μου. Ἄ-
κου, μιά ἡχώ περνάει ὅλη τὴ χώρα σὺν τῇ
μητέρα ποὺ θορνέι. Κλάμει, ὅλα τὰ μονοπά-
τια ὅπου περπατήσαμε μαζί, καὶ τὰ ξῶα ποὺ
κυνήγησαμε, πάνθηρας καὶ τίγρης, λιοντάρι
καὶ πάρδαλη, ἐλάφι κι ἀγριόγινδο, ταῦρος κι
ἐλαφίνα. Τὸ βουνό ποὺ ἀνεβήκαμε, ποὺ σφά-
ξαμε τὸ φύλακα, σὲ κλαίει, ὁ ποταμὸς ποὺ
περπατούσαμε στὴν ὄχθη του συχνά, σὲ κλαίει,
ὁ Ὀύλα τοῦ Ἑλάμ κι ὁ Εὐφράτης ὁ ἀγαπη-
μένος, ὅπου κάποτε γιὰ τ' ἀσκήματα μας πῆραμε
νερό, οἱ πολεμιστὲς τῆς καλοτεχνισμένης Οὐ-
ρόν; ὅπου σκοτώθηκε ὁ Ταῦρος τ' Οὐρανοῦ,
σὲ κλαίει. Κι ὁ λαὸς τῆς Ἐριντοῦ σὲ κλαίει,
Ἐνκιντοῦ. Οἱ γεωργοὶ κι οἱ θεριστὲς ποὺ φέ-
ραν κάποτε γιὰ σένα σπύρο, σὲ θορνοῦνε τώ-
ρα· οἱ ὑπερέτες ποὺ τὸ σῶμα σου μυρώναν
σὲ θορνοῦνε τώρα· ἡ πόρνη ποὺ σὲ μύρωσε
μὲ λάδι εὐωδιαστό, δέρνεται γιὰ σένα τώρα·
τοῦ παλατιοῦ οἱ γυναῖκες, ποὺ σοῦ φέραν σύ-
ζυγο μὲ δαχτυλίδι ποὺ τὸ διάλεξε ἐσύ, δέρ-
νονται γιὰ σένα τώρα. Οἱ νέοι, οἱ ἀδερφοί
σου, σὰ νὰ ν'αὶ γυναῖκες, πάνε μακροῦμαλλοι
θρηνώντας. Κακὸ γραφτὸ μὲ λήστεψε. Ὡ ἀ-
δερφοῦλί μου Ἐνκιντοῦ, φίλε μου πολυαπα-
τημένε, τί ὕπνος εἶναι αὐτὸς ποὺ τώρα σὲ
κρατάει; Χάθηκες στὸ σκοτάδι καὶ νὰ μ' ἀ-
κούσεις δὲ μορφεῖς».

Ἀγγιξε τὴν καρδιά του, ὅμως δὲ χτυποῦ-
σε, οὔτε τὰ μάτια σήκωσε πιά. Σὺν ἄγγιξε
τὴν καρδιά του ὁ Γιλγαμές, δὲ χτυποῦσε. Κι
ἔτσι ἔριξε ἓνα πέπλο ὁ Γιλγαμές, καθὼς ῥί-
χνουν στὴ νύφη πέπλο, πάνω ἀπ' τὸ φίλο του.
Ἀρχισε νὰ μανιάνει σὰ λιοντάρι, σὺν τῇ λι-
ονταρίνα ποὺ τῆς κλέφταν τὰ μοῦρα. Δῶθε καὶ
κεῖθε περπατοῦσε γύρω στὸ κρεβάτι, μαδούσε
τὰ μαλλιά του κι ἓνα γύρο τὰ σκορποῦσε. Ἐ-
σουρε τὰ λαμπρὰ φορέματά του καὶ σὲ θρω-
μὲς τὰ ῥιξε χάμω.

Μὲ τῆς αὐγῆς τὸ πρῶτο φῶς ὁ Γιλγαμές
ἐφώνησε: «Σ' ἔβαλα ν' ἀναπαυτεῖς σὲ κλίνη
βασίλη κι ἔγριες σ' ἀνάκλιντρο ἀναγερότος
στ' ἀριστερό μου χέρι, ἡ πριγκίπισσα τῆς γῆς
τὰ πόδια σου σοῦ φίλησε. Θὰ κάνω τὸ λαὸ
ὄλο τῆς Οὐρόν νὰ κλάψει ἀπὸ πᾶνω σου καὶ
νὰ ὑψώσει τῶν νεκρῶν τὸ μοιρολόγι. Οἱ χα-
ρούμενοι ἄνθρωποι θὰ σταματήσουν στὴ λύ-
πη. Κι ὅταν στὴ γῇ θὰ ῥοι φευγάτος, θ' ἀ-
φήσω νὰ μακρύνουνε γιὰ σένα τὰ μαλλιά
μου, στὴν ἐρημιὰ θὰ ταχυοῦζω λιονταρόδεο-
μα φορώντας». Τὴν ἄλλη μέρα πάλι, στὸ
πρῶτο φῶς, ὁ Γιλγαμές δερνόταν. Ἐφτὰ μέ-
ρες κι ἐφτὰ νύχτες ἔκλαιγε τὸν Ἐνκιντοῦ, ὡ-
σου ἀπάνω του πιάστηκε τὸ σκουλήκι. Τότε
μόνο τὸν ἄφησε τῆς γῆς, γιατί οἱ Ἀννονάκι,
οἱ κριεῖτες, τὸν εἶχαν ἀρπάξει. Τότε ὁ Γιλγα-
μές ἔβγαλε πρόσκληση σ' ὅλη τὴ χώρα, τοὺς
κάλεσε ὄλους, χαλκουργούς, χρυσοχόους, λι-
θοτόμους, καὶ τοὺς πρόσταξε: «Φτειάξτε ἄ-
γαλμα τοῦ φίλου μου». Πλάστηκε τὸ ἄγαλμα

μέ μεγάλο βάρος λάπις λάζουλι στο στήθος και χρυσό στο σώμα. Τραπέζι από σκληρόξυλο εστήθηκε κι απάνω του κούπα από σάφδιο με μέλι και κούπα από λάπις λάζουλι με βούτυρο. Αυτά τὰ ἐξέθεσε και τὰ πρόσφερε στον ἥλιο. Καὶ κλαίγοντας ἔφυγε.

Πικρὰ ἔκλαψε ὁ Γιλγαμές τὸ φίλο του. Τριγυρίζε κυνηγὸς στήν ἐρημία, πλανιόταν στὶς πεδιάδες. Φώναζε μὲς στήν πίκρα του: «Πῶς νὰ ἡσυχάσω, πῶς νὰ βρῶ γαλήνη; Ἄ-πελυσία εἶναι στήν καρδιά μου. Ὅ,τι εἶναι τώρα ὁ ἀδερφός μου, αὐτὸ θὰ γίνω ὅταν πεθάνω. Γιατὶ τὸ θάνατο φοβάμαι, θὰ πάω ὅσο καλύτερα μπορῶ νὰ βρῶ τὸν Οὐτναπίστιμ, ποὺ Μακρυνὸ τὸν λένε, γιατί ἔχει μπεὶ μὲς στὸ συμβούλιο τῶν θεῶν». Κι ἔτσι ὁ Γιλγαμές ταξίδεψε στήν ἐρημία, πλανήθηκε μὲς στὰ λιβάδια, μακρινὸ ταξίδι, τὸν Οὐτναπίστιμ γυρεύοντας, ποὺ οἱ θεοὶ τὸν πῆραν ὅστερα ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸ· τὸν ἔβαλαν νὰ ζεῖ στὸν τόπο τοῦ Ντιλμούν, στὸν κῆπο τοῦ ἡλίου καὶ σ' αὐτὸν μονάχα ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ἔδωσαν ζωὴ αἰώνια.

Τὴ νύχτα, ὅταν ἔφτασε στὰ στενοτόπια τοῦ βουνοῦ, ὁ Γιλγαμές προσευχήθηκε: «Σ' αὐτὰ τὰ στενοτόπια τοῦ βουνοῦ, καιρὸς ἐπέφτασε πολὺς, εἶδα λιοντάρια, φοβήθηκαν καὶ σήκωσα τὰ μάτια στὸ φεγγάρι. Προσευχήθηκα κι οἱ προσειχῆς μου πῆγαν στοὺς θεοὺς ψηλά· γι' αὐτὸ ἐσύ, τώρα, ὦ Σίν, θεὸ τοῦ φεγγαριοῦ, προστάταί με». Ὅταν προσευχήθηκε, ξάπλωσε χάμω καὶ κοιμόταν, ὥσπου ξυπνήθηκε ἀπὸ ἓνα ὄνειρο. Εἶδε τὰ λιοντάρια ὀλόγυρά του στὴ ζωὴ χαϊρόμενα. Κράτησε τότε τὸ πελὲκι του στὸ χεῖρ, τράβηξε ἀπ' τὴ ζώνη τὸ σπαθὶ του κι ἔπεσε πάνω τους σὰ βέλος ἀπὸ τὴ χορδή, τὰ χτύπησε καὶ τὰ κατάσφαξε καὶ τὰ σκόρπισε.

Κι ἔτσι ὁ Γιλγαμές ἔφτασε πιά σὲ κεῖνο τὸ ψηλότατο βουνὸ ποὺ τ' ὄνομά του εἶναι Μασού, στὸ βουνὸ ποὺ φυλάε τὸν ἥλιο στήν ἀνατολή του καὶ στὴ δύση του. Οἱ διδύμες κοφρὲς του εἶναι ψηλὲς σάν τ' οὐρανοῦ τὸν τοῖχο κι οἱ λοφίσκοι του φτάνουν μέχρι τὸν κάτου κόσμο. Στὴν πύλη του οἱ Σκορποὶ στέκουν φρουρά, μισὸ ἄνθρωποι καὶ μισὸ δράκοντες· τὸ μεγαλεῖο τους εἶναι τρομακτικὸ, τὸ μάτι τους μὲ θάνατο χτυπάει τοὺς ἀνθρώπους, τὸ λαμπερὸ τῆς φωτοστέφανο σαρώνει τὰ βουνὰ ποὺ φυλάνε τὸν ἥλιο στήν ἀνατολή του. Ὅταν τοὺς εἶδε ὁ Γιλγαμές, μόνο γιὰ μιὰ στιγμή τὰ μάτια σκέπασε καὶ ὅστερα πήρε θάρρος καὶ πλησίασε. Ὅταν τὸν εἶδαν ἔτσι ἀδείλιαστο, ὁ Ἄντροσκορπιὸς εἶπε στὸ ταῖρι του: «Αὐτὸς ποὺ τώρα ἔρχεται σὲ μᾶς εἶναι ἀπὸ σάρκα τῶν θεῶν». Τὸ ταῖρι τοῦ Ἄντροσκορποῦ ἀπάντησε: «Αὐὸ μέρος εἶναι θεός, ὅμως τὸ τρίτο εἶναι ἄνθρωπος».

Καὶ τότε φώναξε στὸ Γιλγαμές τὸν ἄνθρωπο, φώναξε στὸ παιδί τῶν θεῶν: «Γιατὶ ἦρθες τόσο μεγάλο ταξίδι· γιατί ταξίδεψες τόσο μακριά, περνώντας τὰ ἐπικίνδυνα νερά

πὲς μου τὸ λόγο πού 'ρθες». Ἀπάντησε ὁ Γιλγαμές: «Γιὰ τὸν Ἐνκιντού· τὸν ἀγαποῦσα δυνατὰ, καὶ ὑπομείναμε ὅλων τῶν εἰδῶν τίς δυσκολίες· γι' αὐτὸνε ἦρθα, γιατί τῶν ἀνθρώπων τὸ γραφτὸ τὸν πῆρε. Τὸν ἔκλαψα μέρα καὶ νύχτα, δὲν ἤθελα τὸ σώμα του νὰ δώσω στήν ταφή, νόμιζα πὼς ὁ φίλος μου θὰ ῥχόταν πίσω μὲ τὸ κλάψιμό μου. Ἀπὸ τότε πού 'φυγε, ἡ ζωὴ μου τίποτα δὲν εἶναι. Γι' αὐτὸ ταξίδεψα ὡς ἐδῶ γυρεύοντας τὸν Οὐτναπίστιμ, τὸν πατέρα μου· γιατί λένε οἱ ἄνθρωποι πὼς ἔχει μπεὶ μὲς στὸ συμβούλιο τῶν θεῶν καὶ βόηκε αἰώνια ζωὴ. Ἐχοὶ πόθο νὰ τὸν ρωτήσω γιὰ τοὺς ζωντανοὺς καὶ γιὰ τοὺς πεθαμένους». Ὁ Ἄντροσκορπιὸς ἄνοιξε τὸ στόμα κι εἶπε, στὸ Γιλγαμές μιλώντας: «Κατένας ἄνθρωπος ἀπὸ γυναῖκα γεννημένος δὲν τὸ ἔχει κάνει αὐτὸ ποὺ ζήτησες. Ἄνθρωπος θνητὸς δὲν πῆγε μέσα στὸ βουνό. Τὸ μακρὸς του εἶναι τριάντα ἔξι μίλια μέσα στὸ σκοτάδι· μέσα σ' αὐτὸ δὲν εἶναι φῶς, μὰ ἡ καρδιά πιέζεται ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Ἄπ' τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ὡς τὴ δύση τοῦ ἡλίου φῶς δὲν εἶναι». Εἶπε ὁ Γιλγαμές: «Μόλο πού μὲς στὴ θλίψη θὰ πηγαῖνω καὶ στὸν πόνο, μὲ κλάμα καὶ μὲ στεναγμό, πρέπει νὰ πάω. Ἀνοίξε τὴν πύλη τοῦ βουνοῦ». Κι εἶπε ὁ Ἄντροσκορπιὸς: «Πῆγαινε, Γιλγαμές, στὸ ἐπιτρέπω νὰ περάσεις μέσα ἀπ' τὸ βουνὸ Μασού καὶ μέσα ἀπ' τίς ψηλὲς ὁροσειρές· εἶθε τὰ πόδια σου μ' ἐσφάλεια νὰ σὲ πᾶνε σπῆτι σου. Ἡ πύλη τοῦ βουνοῦ εἶναι ἀνοιχτή».

Ὅταν ὁ Γιλγαμές τ' ἄκουσε αὐτό, ἔκα' ὅτι τοῦ 'πε ὁ Ἄντροσκορπιὸς, πῆρε τὸ δρόμ τοῦ ἡλίου κατὰ τὴν ἀνατολὴ του, μέσ' ἀπ' τὸ βουνό. Ὅταν προχώρησε τρία μίλια, τὸ σκοτάδι ἔγινε πυκνὸ τριγύρο, γιατί φῶς δὲν ἦταν, τίποτα δὲν μπορούσε μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Μετὰ ἀπὸ ἔξι μίλια τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ φῶς δὲν ἦταν, τίποτα πίσω του. Μετὰ δώδεκα μίλια τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ φῶς δὲν ἦταν, τίποτα μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Μετὰ δέκα μίλια τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ φῶς δὲν ἦταν, τίποτα μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Τελειώνοντας τὰ δεκαπέντε μίλια τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ φῶς δὲν ἦταν, τίποτα μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Τελειώνοντας τὰ δεκαοχτὼ μίλια τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ φῶς δὲν ἦταν, τίποτα μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Ὅταν εἶχε περάσει εἰκοσιένα μίλια, τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ τίποτα δὲν μπορούσε μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Ὅταν εἶχε περάσει εἰκοσιτέσσερα μίλια, ὁ Γιλγαμές ἔβγαλε φωνὴ μεγάλη, γιατί τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ τίποτα δὲν μπορούσε μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Μετὰ ἀπὸ εἰκοσιεφτά μίλια αἰστάνθηκε τὸ βόρειο ἄνεμο στὸ πρόσωπό του, μὰ τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ καὶ φῶς δὲν ἦταν, τίποτα δὲν μπορούσε μπρὸς νὰ δεῖ, τίποτα πίσω του. Μετὰ

ἀπὸ τριάντα μίλια τὸ τέλος ἦταν κοντά. Μετὰ ἀπὸ τριάντα τρία μίλια, πλημύρισε ὁ ἥλιος.

Ἐκεῖ ἦταν τῶν θεῶν ὁ κήπος· γύρω ὑψωνόταν θάμνοι ποὺ 'καναν πετράδια. Ὅταν τὰ εἶδε, μέσα του κατέβηκε, γιατί ἦταν κεῖ καρπὸς τοῦ σάργου μὲ κρεμάμενο τὸ κλημα, ὥραϊο νὰ τὸ βλέπεις· φύλλα λάπυ λάζουλι κρεμόνταν μὲ πυκνὸ καρπὸ, γλυνὸ νὰ τὸ βλέπεις. Ἀντὶ γι' ἀγκάθια, γαῖδουράγκαθα, ἦταν ἐκεῖ αἱματίτες, σπάνια πετράδια, ἀχάτες καὶ μαργαριτάρια ἀπὸ τὴ θάλασσα. Καθὼς ὁ Γίλγαμές περπάταγε στὸν κήπο δίπλα ἀπὸ τῆς θάλασσας τὴν ἄκρη, τὸν εἶδε ὁ Σαμᾶς καὶ εἶδε πὼς φοροῦσε δέρματα τῶν ζώων καὶ ἔτρωγε τὴ σάρκα τους. Ἦταν ἀπελπισμένος, καὶ μίλησε καὶ εἶπε: «Ἀνθρώπος θνητὸς ποτέ ὡς ἐδῶ δὲν ἦρθε, οὔτε θά 'ρθεῖ, ὅσο φυτοῖν οἱ ἄνθρωποι πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα». Κι εἶπε στὸ Γίλγαμές: «Ποτὲ δὲ θά 'βρεις τὴ ζωὴ ποὺ γυρεύεις». Εἶπε ὁ Γίλγαμές στὸ λαμπρὸ Σαμᾶς: «Τώρα ποὺ μόχθησα καὶ χάθηκα τόσο μακριὰ στὴν ἐρημιά, μοὺ μέλλεται νὰ κοιμηθῶ καὶ ν' ἀφήσω τὴ γῆ νὰ μοὺ σκεπάσει τὸ κεφάλι γιὰ πάντα; Ἀς δοῦν τὰ μάτια μου τὸν ἥλιο μέχρι ποὺ νὰ θαμνωθοῦν κοιτώντας. Μόλο ποὺ πὼ καλὸς ἀπὸ νεκρὸ δὲν εἶμαι, ὅμως ἄς δῶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου».

Κοντὰ στὴ θάλασσα ἐκεῖνὴ ζεῖ ἡ γυναῖκα τοῦ κρασιοῦ, αὐτὴ ποὺ φτειάνει τὸ κρασί· ἡ Σιντούρι κάθηται στὸν κήπο δίπλα ἀπὸ τῆς θάλασσας τὴν ἄκρη, μὲ τὴ χρυσὴ κοῦτα καὶ τὰ χρυσὰ πυθάρια ποὺ οἱ θεοὶ τῆς δώσαν. Εἶναι μὲ πέπλο σκεπασμένη καὶ ἐκεῖ ποὺ κάθηται, βλέπει τὸ Γίλγαμές νὰ ἔρχεται ντυμένος δέρματα, τὴ σάρκα τῶν θεῶν στὸ σῶμα του, ὅμως ἀπελπισία στὴν καρδιά του καὶ τὸ πρόσωπό του σὰν ἐκείνου ποὺ 'κανε μακρὸ ταξίδι. Κοίταξε, καὶ ὅπως μετροῦσε τὴν ἀπόστασι, εἶπε μὲς στὴν καρδιά της: «Σίγουρα αὐτὸς εἶναι κάποιος κακοῦργος· ποὺ πᾶει τώρα;». Καὶ τοῦ ἀμπάρωσε τὴν πύλη της μὲ τὴν ἀμπάρα καὶ ἔβαλε τὸ μάνταλο στὴ θέση του. Μὰ ὁ Γίλγαμές, ἀκούγοντας τὸν ἦχο τοῦ μαντάλου, τίνανε τὸ κεφάλι του ψηλὰ καὶ στέριωσε τὸ πόδι του στὴν πύλη· τῆς φώναξε: «Νέα γυναῖκα, εὐὸ ποὺ φτειάνεις τὸ κρασί, γιατί μανταλώνεις τὴν πόρτα σου; Τί εἶδες ποὺ σ' ἔκανε ν' ἀμπάρωσεις τὴν πύλη σου; Θὰ σπάσω τὴν πόρτα σου καὶ θὰ κομματιάσω τὴν πύλη σου, γιατί εἶμαι ὁ Γίλγαμές ποὺ ἔπιασα καὶ σκότωσα τὸν Ταῦρο τ' Οὐρανοῦ, ποὺ σκότωσα τὸ φύλακα τῶν δάσους τῶν κέδρων καὶ ἔστρωσα χάμω τὸ Χουμπάμπα ποὺ ζοῦσε στὸ δάσος καὶ σκότωσα τὰ λιοντάρια στὰ στενωπία τοῦ βουνοῦ».

Τότε τοῦ εἶπε ἡ Σιντούρι: «Ἄν εἶσαι ὁ Γίλγαμές ἐκεῖνος ποὺ ἔπιασε καὶ σκότωσε τὸν Ταῦρο τ' Οὐρανοῦ, ποὺ σκότωσε τὸ φύλακα τοῦ δάσους τῶν κέδρων, ποὺ ἔστρωσε χάμω τὸ Χουμπάμπα ποὺ ζοῦσε στὸ δάσος καὶ σκότωσε τὰ λιοντάρια στὰ στενωπία τοῦ βουνοῦ, γιατί εἶναι οἱ παρειές σου τόσο πεινα-

σμένες καὶ γιατί εἶναι τὸ πρόσωπό σου τόσο τραηγμένο; Γιατὶ εἶναι ἀπελπισία στὴν καρδιά σου καὶ τὸ πρόσωπό σου σὰν ἐκείνου ποὺ 'κανε μακρὸ ταξίδι; Ναι, γιατί τὸ πρόσωπό σου εἶναι καμένο ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ τὸ κρῶ καὶ γιατί ἔρχεσαι δῶ πλανιόμενος στὰ βοσκοτόπια γυρεύοντας τὸν ἄνεμο;

Τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Γίλγαμές: «Καὶ γιατί νὰ μὴν εἶναι οἱ παρειές μου πεινασμένες καὶ τὸ πρόσωπό μου τραηγμένο; Ἀπελπισία εἶναι στὴν καρδιά μου καὶ τὸ πρόσωπό μου εἶναι τὸ πρόσωπο ἐνὸς ποὺ 'κανε μακρὸ ταξίδι, κάρη ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ τὸ κρῶ. Γιατὶ νὰ μὴν πλανιέμαι στὰ βοσκοτόπια γυρεύοντας τὸν ἄνεμο; Τὸ φίλο μου, τὸν ἀδελφό μου τὸ μικρὸ, αὐτὸν ποὺ κινήγησε τὸν ἄγριο ὄνο στὴν ἐρημιά καὶ τὸν πάνθηρα στὶς πεδιάδες, τὸ φίλο μου, τὸν ἀδερφό μου τὸ μικρὸ ποὺ ἔπιασε καὶ σκότωσε τὸν Ταῦρο τ' Οὐρανοῦ καὶ ἔστρωσε χάμω τὸ Χουμπάμπα στὸ δάσος τῶν πεύκων, τὸ φίλο μου ποὺ μοῦ ἦταν ἀκριβὺς καὶ ποὺ κινδύνους ἄντεξε κοντά μου, τὸν Ἐνκιντοῦ τὸν ἀδερφό μου, ποὺ τὸν ἀγαποῦσα, τὸ τέλος τῶν θνητῶν τὸν νίκησε. Τὸν ἔκλαψα ἐφτά μέρες καὶ ἐφτά νύχτες, ὥσπου ἀπάνω του πιάστηκε τὸ σκουλήκι. Ἀπ' τὴν αἰτία τοῦ ἀδερφοῦ μου φοβάμαι τὸ θάνατο, ἀπ' τὴν αἰτία τοῦ ἀδερφοῦ μου μὲς στὴν ἐρημιά παραπλανιέμαι καὶ ἡσυχία δὲ μπορῶ νὰ βρῶ».

Ἀποκρίθηκε αὐτὴ: «Γίλγαμές, ποὺ τρέχεις; Ποτὲ δὲ θά 'βρεις τὴ ζωὴ ποὺ γυρεύεις. Ὅταν ἔπιασαν τὸν ἄνθρωπο οἱ θεοὶ, θάνατο τοῦ μοίραναν, κρατήσανε δική τους τὴ ζωὴ. Κι ἐσύ, Γίλγαμές, γέμισε τὴν κοιλιὰ σου ὕμνοια πράγματα, μέρα καὶ νύχτα, νύχτα καὶ μέρα, χόρευε καὶ χαίρου, τρῶγε καὶ ἀπολάμβανε. Δροσερὰ νὰ εἶναι τὰ φορέματά σου, λούσου στὸ νερὸ, λάτρευε τὸ παιδάκι ποὺ κρατεῖ τὸ χέρι σου καὶ κάνε μέσα στ' ἀγκάλιασμά σου εὐτυχισμένη τὴ γυναῖκα σου». Ὅμως ὁ Γίλγαμές εἶπε στὴ Σιντούρι, τὴ νέα γυναῖκα: «Πῶς νὰ σωπάσω, πῶς ν' ἀναπαυθῶ, ποὺ ὁ Ἐνκιντοῦ ποὺ ἀγαπᾶω εἶναι σκόνη καὶ ἐγὼ θὰ πεθάνω τὸ ἴδιο καὶ θὰ μ' ἀπλώσουν μὲς στὴ γῆ γιὰ πάντα;». Κι εἶπε πάλι: «Νέα γυναῖκα, πές μου τώρα, ποῖος δρόμος πᾶει στὸν Οὐτιναίστιμ, τὸ γιὸ τοῦ Οὐμπάρα - Τουτοῦ; Ποιὲς ὁδηγίεις εἶναι γιὰ τὸ πέρασμα; Δός μου, ὦ δός μου ὁδηγίεις. Θὰ περάσω τὸν Ὠκεανό, ἂν μπορεῖ νὰ γίνῃ· ἂν δὲν γίνεται, ἀκόμη πὼ μακριὰ θὰ πλανηθῶ στὴν ἐρημιά».

Ἡ Οἰνοποῖος τοῦ εἶπε: «Γίλγαμές, δὲν περνάει ὁ Ὠκεανὸς ὅποιος ἦρθε ὡς ἐδῶ, ἀπὸ τίς μέρες τῶν παλίων, δὲ μπόρεσε νὰ περάσει [τὴ θάλασσα. Ὁ Ἥλιος μὲς στὴ δόξα του περνάει τὸν Ὠκεανό, μὰ ποῖος ἐκτός ἀπ' τὸ Σαμᾶς τὸν πέρασε ποτέ; Ὁ τόπος καὶ τὸ πέρασμα εἶναι δύσκολα καὶ τὰ νερά τοῦ θανάτου ποὺ κυλᾶνε ἀνάμεσα εἶναι βαθιά. Γίλγαμές, πῶς θὰ περάσεις τὸν Ὠκεανό; Ὅταν φτάσεις στὰ νερά τοῦ θανάτου τί θὰ κάνεις; Ὅμως, Γίλγαμές, κάτω, στὰ δάση θὰ βρεῖς

24 ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΑ ΧΑΪΚΟΥ

Μπάσω

Σύννεφο ἀπ' ἄνθια·
στο Οὐένο ἢ καμπάνα;
σπὴν Ἀσασούσα;

Εἶν' ἡ παρέα
τοῦ σκύλου καὶ τῆς ταίτας!
Χρονιά τῶν Πουλῶν.

*Ω, πόσα πόσα
φέρνουν πράγματα στοῦ νοῦ
τὰ κερασάνθια!

Σ' ἔρμο κλωνάρι
φώλιασε μιά κουρούνα...
σούρουπο φθινοπώρου.

Γέρικο τέλμα:
βατράχι πηδᾶ μέσα
τοῦ νεροῦ ἤχος...

Τῇ ζωῇ σφίγγουν
στοῦ κρεμαστό γιοφύρι
οἱ ἔλικες κισσοῦ!

Φάκες χταποδιῶν:
στο θερινό φεγγάρι
δνειρα στιγμῆς...

Στοῦ Μάη τίς βροχῆς
κάτι ποῦ δὲν κρύβεται:
τοῦ Σέτα ἢ σκάλα!

Τις ἐφτὰ ὄψεις
σάν ἔκρυψε ἡ ὁμίχλη,
ἦχε ἡ καμπάνα!

Ἡ ἀρχὴ τῆς τέχνης:
τοῦ ρυζιοῦ τὸ τραγούδι
στὴν ἔνδοχώρα.

Βωμός καὶ σπαθί·
τὸ Μάη, στολισμένα
πετοῦν μπαλόνια!

Πιπεριάς φλούδια...
Βάλ' τους φτερά, καὶ νά τες
οἱ λιμπελοῦλες!

τὸν Οὐρσαναμπί, τὸν περατάρη τοῦ Οὐτνα-
πίστημ' μ' αὐτὸν εἶναι τ' ἅγια πράγματα, τὰ
πράγματα ἀπὸ πέτρα. Φτειάχνει τὴ φιδίσια
πλὴρη τῆς βάρκας. Κοίταξέ τον καλά, κι ἂν
μπορεῖ νά γίνει, μπορεῖ νά περάσεις μαζί του
τὰ νερά· ὅμως ἂν δὲ γίνεται, πρέπει νά γυ-
ρίσεις πίσω».

(Συνεχίζεται)

Σημείωση: Φαίνεται πὺς εἶναι ἀ-
ναγκαστικὸ νά δοθοῦν μερικὰ σχόλια στοῦ κει-
μενο. Σημειώνουμε λοιπὸν πὺς αὐτὰ θὰ δη-
μοσιευθοῦν μετὰ τὸ τέλος τῆς μετάφρασης.

Τοῦ θέρους χλόη:
σ' ὄνειρα παλληκαριῶν
τὰ ἀπομεινάρια.

Κιζάκου

Οἱ λιμπελοῦλες!
Βγάλ' τους, τὰ φτερά, κι εἶναι
πιπεριάς φλούδια...

Μοριτάκε

Σὰ ροδαυγούλα
ἴσως σήμερα φανεῖ
καὶ ἡ ζωὴ μου.

Κουάσο

Τὸν πύργο φτάνω·
μὰ στὴν κορφή τοῦ ἐλάτου
μὰ πεταλούδα!

Σάντω

Πράσινα φύλλα
κι ἕνας βουνίσσιος κοῦκος·
βλέπω κι ἀηδόνι!

Σαντάιγιε

Πεσμένα τ' ἄνθια
νά κυνηγήσει φτάνει,
ὦ, ἡ καταιγίδα!

Μοριτάκε

Στὸ κλαδί γυρνᾶν
—σάν βλέπω πεταλοῦδες—
φύλλα ποῦ πέσαν.

Σόχαν

*Ἀν στοῦ φεγγάρι
βάλεις λαβή... τί ὥραϊο,
κύκλιο τηγάνι!

Τεϊτέκου

Στάζουν τοῦ πρωτοῦ
σταλακτίτες· καὶ μουλιάζεις,
χρόνε τοῦ βοδιοῦ...

Μαζί τὰ βλέπεις:
χιόνι, φεγγάρι κι ἀνθούσι!
ὦ, σὺ, γιάσεμί!

Τεϊσίτσου

Κι αὐτὸ κι ἐκεῖνο
εἶν' γιὰ τοὺς ἀνθισμένους
τοῦ Κισσοῦ λόφους!

Σώιν

Διάφανη δροσιά·
χωρὶς μεροληψία
ὅπου κι ἂν πέφτεις...

Μεταφρ. Γιώργος Κεχαγιόγλου